

Forum for
opplæring
innenfor
kriminalomsorgen
Norsk underavdeling av EPEA

Seminarekstra nr. 1

Sørmarka 14-16/10 2004

VI TRENGER 30 MILL. TIL SKOLE I FENGSEL!!!

Seminalet er i gang, åpnet av en engasjert Rolf Reikvam

Leder av Utdannings- og forskningskomiteen Rolf Reikvam (Sv) stod for åpningen av FOKO-seminaret 2004. Reikvam gav oss først et overordnet blikk på opplæringssituasjonen bygget på evaluering av R-94 og L-97. Han trakk også frem en del hovedpunkter i St.meld 30 Kultur for læring og kommenterte en del politiske diskusjoner rundt dette. Han var kritisk til det testregimet som nå rår i skolenorge. Han mener at kvalitetsutvikling skal skje ut fra kvalitetsarbeid i klasserommet og ikke gjennom testing. Når det gjelder oss som arbeider innenfor påpekte Reikvam at vi er for dårlige til å arbeide lærekandidatordningen og realkompetansevurdering. Han mener at fengselsundervisningen underviser for mye allmennfag og for lite yrkesfag. Videre håper han at St.meld. som nå skrives tar opp hva som er målet for fengselsundervisningen. Avslutningsvis påpekte Reikvam at vi må ha en 20-30 mill kr. For å kunne gi et tilfredstillende opplæringstilbud innenfor fengslene.

Levekårsundersøkelse v/Christine Friestad

Forskningsstiftelsen Fafo har på oppdrag fra Sosial- og helsedirektoratet og Justisdepartementet gjennomført en levekårsundersøkelse blant et representativt utvalg innsatte i norske fengsler. Resultatene presenteres i denne rapporten. Hensikten med undersøkelsen har vært å gi et samlet bilde av innsattes generelle levekår basert på empirisk dokumentasjon, og se dette i sammenheng med problemer knyttet til rusmisbruk og psykiske plager. Informasjonen ble samlet inn

gjennom strukturerte personlige intervjuer med til sammen 260 fengslede menn og kvinner. Intervjuene ble gjennomført av Statistisk sentralbyrå i juni 2003.

Resultatene viser at:

- To tredjedeler av de innsatte har hatt en oppvekst preget av ett eller flere alvorlige problemer.
 - Tre av ti hadde vært i kontakt med barnevernet før de fylte 16 år, og like mange har opplevd at andre i familien har sittet i fengsel.
 - De innsatte har lav utdanning, utdanningsmønsteret er nærmest motsatt av hva det er i befolkningen for øvrig. Fire av ti har ungdomsskolen som lengste fullførte utdanning. Veldig få har utdanning utover videregående skole.
 - De innsatte har svak tilknytning til arbeidsmarkedet, kun tre av ti var i arbeid på fengslingsstidspunktet. Ved siden av arbeidsinntekt var sosialhjelp og kriminalitet de hovedinntektskildene som ble oppgitt av flest.
 - Fire av ti befinner seg under fattigdomsgrensa, og de innsatte har generelt langt lavere bruttoinntekt enn befolkningen for øvrig. Samtidig har et stort flertall gjeld, mange av dem på grunn av idømte bøter og erstatning.
 - En tredjedel av de innsatte er bostedsløse.
 - Mange innsatte sliter med dårlig helse. Halvparten har en eller flere kroniske sykdommer, og de er i langt høyere grad enn befolkningen ellers plaget med psykiske problemer.
 - Seks av ti innsatte er rusmisbrukere. For majoriteten dreier dette seg om blandingsmisbruk.
- Kvinnene er mer rusbelastet enn mennene. Jo tyngre misbruket er, desto større er følgeskader knyttet til dårlig helse, manglende familietilknytning og dårlig økonomi.
- Over halvparten av de innsatte har barn, og et flertall av disse har kontakt med barna ukentlig eller oftere.
 - Innsattes levekårs situasjon er særlig vanskelig fordi den er preget av opphopning av levekårsproblemer; tre fjerdedeler har problemer på to eller flere levekårsområder.
- Opphopningen av levekårsproblemer henger sammen med innsattes oppvekstforhold: jo flere oppvekstproblemer, desto vanskeligere levekår som voksen.
- Vellykket reintegrering i samfunnet kan ikke sikres gjennom enkelttiltak, men må ta utgangspunkt i en helhetlig forståelse av marginaliserings omfang i denne gruppen.

Leder Jon Erik Rønning overleverer Jonny Cash til Christine Friestad